

Sygn. akt II Ca 1192/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Sztomber (spr.)
Sędziowie:	SSO Jolanta Fedorowicz SSR del. Krzysztof Prutis
Protokolant:	st. sekr. sąd. Monika Gąsowska

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2016 r. w Białymstoku

na rozprawie sprawy z wniosku M. K. (1)

z udziałem C. B., K. B. (1), M. B. (1), M. B. (2), A. K. (1), J. T., B. T.

o stwierdzenie zasiedzenia

ze skargi M. K. (2)

o wznowienie postępowania w sprawie II Ca 345/08

zakończony prawomocnym postanowieniem

Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 6 czerwca 2008 r.

postanawia:

I. odrzucić skargę;

II. zasądzić od M. K. (2) solidarnie na rzecz J. T. i B. T. kwotę 1.234 (jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery) złote tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu skargowym;

III. nakazać pobrać od M. K. (2) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Białymstoku kwotę 210,86 (dwieście dziesięć 86/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

M. K. (2) złożyła skargę o wznowienie postępowania w sprawie o sygn. akt II Ca 345/08, zakończony prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 6 czerwca 2008 r. oraz w poprzedzającej sprawie o sygn. akt I Ns 341/07, zakończony postanowieniem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 27 grudnia 2007 r.

Skarżąca wnosząc o wznowienie postępowania wskazała, że jej prawa jako osoby zainteresowanej zostały naruszone w postępowaniach przed Sądami obu instancji w sprawie z wniosku M. K. (1) o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości rolnej położonej w obrębie wsi K., gmina D., oznaczonej numerem geodezyjnym (...) o powierzchni 3,09 ha. Pomimo bowiem faktu, iż wraz z mężem - wnioskodawcą M. K. (1) jest posiadaczem samoistnym nieruchomości objętej wnioskiem o zasiedzenie, nie została wezwana do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania. Tym samym, skarżąca została pozbawiona możliwości działania w kierunku uzyskania orzeczenia, stwierdzającego nabycie przez nią w drodze zasiedzenia własności nieruchomości objętej wnioskiem złożonym przez M. K. (1). Wskazała, że jej prawa zostały naruszone zarówno od strony formalnoprawnej, jak również od strony materialnoprawnej.

Skarżąca podniosła, iż o postępowaniu i wydanych w obu instancjach orzeczeniach dowiedziała się dopiero w dniu 16 września 2015 r., to jest w dacie wydania i ogłoszenia przez Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim – Zamiejscowy VIII Wydział Karny z siedzibą w Siemiatyczach postanowienia w sprawie sygn. akt VIII Kp 126/15 – po rozpoznaniu zażalenia jej oraz jej męża M. K. (1) na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Wnioskodawca M. K. (1) poparł skargę M. K. (2).

Uczestnicy postępowania J. T. i B. T. wniosli o oddalenie skargi i zasądzenie kosztów postępowania.

Uczestnicy postępowania C. B., K. B. (1), M. B. (1), M. B. (2) i A. K. (1) nie zajęli stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga podlegała odrzuceniu.

Podkreślenia wymaga, iż skarga o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia służącym wzruszeniu prawomocnych orzeczeń. Nadzwyczajny charakter tego środka prawnego skierowanego przeciwko prawomocnemu orzeczeniu powoduje, że wznowienie postępowania sądowego może nastąpić wyłącznie z powodów określonych w przepisach kodeksu postępowania cywilnego.

Przed przystąpieniem do merytorycznego rozpoznania skargi o wznowienie postępowania sąd bada, czy zostały spełnione konieczne warunki umożliwiające jej rozpoznanie. Sąd ustala przede wszystkim, czy skarga została wniesiona w przewidzianym terminie oraz czy została oparta na ustawowych podstawach. Sprawdzeniu podlega nie tylko fakt, czy strona powołała w piśmie procesowym odpowiedni przepis dotyczący wznowienia postępowania, ale również przytoczenie takich okoliczności, które uzasadniałyby jego powołanie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2007 r., III CSK 56/07, LEX nr 334985;

postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2014 r., II CSK 374/13, LEX nr 1480160).

Zaznaczenia wymaga, iż warunkiem rozpatrywania zasadności skargi jest spełnienie wymogów określonych w art. 410 § 1 k.p.c. Brak któregokolwiek z nich sprawia, że merytoryczne rozpoznanie skargi jest niemożliwe i skarga taka podlega odrzuceniu. Zgodnie bowiem z art. 410 § 1 k.p.c. sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisane go terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Stosownie do treści art. 407 § 1 k.p.c. skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możności działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

W niniejszej sprawie, jako podstawę prawną wznowienia postępowania M. K. (2) wskazała przepis art. 524 § 2 k.p.c., w myśl którego zainteresowany, który nie był uczestnikiem postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, może żądać wznowienia postępowania, jeżeli postanowienie to narusza jego prawa. W takim wypadku stosuje się przepisy o wznowieniu postępowania z powodu pozbawienia możności działania. M. K. (2) podniosła, że zostały naruszone jej prawa jako osoby zainteresowanej w rozumieniu

art. 510 § 1 k.p.c., bowiem wynik postępowania w sprawie o sygn. akt II Ca 345/08, zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 6 czerwca 2008 r., dotyczy jej praw.

W tym stanie rzeczy przyjąć należało, iż termin do wniesienia skargi liczył się od dnia, w którym skarżąca dowiedziała się o orzeczeniu prawomocnie kończącym postępowanie w sprawie. W uzasadnieniu skargi o wznowienie postępowania M. K. (2) podniosła, iż o treści postanowienia z dnia 6 czerwca 2008 r. dowiedziała się w dniu 16 września 2015 r. – w dacie ogłoszenia przez Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim – Zamiejscowy VIII Wydział Karny z siedzibą w Siemiatyczach postanowienia w sprawie, sygn. akt VIII Kp 126/15. W ocenie Sądu Okręgowego przeprowadzone postępowanie prowadziło jednak do wniosku, że przedmiotowa skarga została wniesiona po upływie terminu, o jakim mowa w art. 407 § 1 k.p.c.

Zaznaczyć należy, iż jak wynika z akt postępowania w sprawie o sygn. akt I Ns 341/07 Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim (II Ca 345/08), M. K. (2) nie była uczestnikiem przedmiotowego postępowania. Nie budzi przy tym wątpliwości, iż skarżąca posiada interes prawny w złożeniu skargi o wznowienie postępowania. Sprawa wszczęta z wniosku męża skarżącej, M. K. (1), dotyczyła stwierdzenia, iż wnioskodawca nabył w drodze zasiedzenia własność nieruchomości oznaczonej numerem (...) o powierzchni 3,09 ha położonej w K.. W sytuacji zatem, gdy wnioskodawca pozostawał i pozostaje nadal we wspólności ustawowej ze skarżącą, a nadto, jak wynikało z treści skargi, M. K. (2) była na równi z mężem posiadaczem nieruchomości będącej przedmiotem wniosku, zapadłe orzeczenie dotyczyło także interesów skarżącej. Tym niemniej, nie sposób było przyjąć, że skarżąca powzięła wiadomość o treści orzeczenia wydanego przez Sąd Okręgowy w Białymstoku w dniu 6 czerwca 2008 r. dopiero w dacie 16 września 2015 r.

Wskazać należy, że postanowieniem wydanym w ww. dacie Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim – Zamiejscowy VIII Wydział Karny w Siemiatyczach w sprawie o sygn. akt VIII Kp 126/15, na skutek zażalenia M. K. (1) i M. K. (2), zmienił postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia wydane w dniu 14 lipca 2015 r. w sprawie Ds. 421/15 w ten sposób, iż za podstawę odmowy wszczęcia dochodzenia przyjął art. 17 § 1 pkt 6 k.k. i w pozostałym zakresie zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy. Postępowanie sprawdzające w sprawie Ds. 421/15 wszczęte zostało z zawiadomienia M. i M. małżonków K. o dokonanie na ich szkodę czynu z art. 286 § 1 k.k. i art. 293 § 1 k.k. w zw. z art. 291 § 1 k.k., w postaci dopisania za pomocą programu komputerowego do aktu własności ziemi K. B. (2) z dnia 30 grudnia 1974 r. numeru działki (...) oraz doprowadzenia M. i M. K. (2) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, poprzez wprowadzenie w błąd co do bycia właścicielem działki nr (...) przy jej sprzedaży w dniu 14 października 2008 r. Postępowanie w tym przedmiocie zakończyło się wydaniem w dniu 14 lipca 2015 r. postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia z uwagi na to, że czynów nie popełniono, które zostało zmienione w zakresie opisanym powyżej (k.108, 113 akt Ds. 421/15). W toku tego postępowania – w dacie 18 lipca 2013 r. M. K. (2) złożyła zeznania w charakterze pokrzywdzonej. Skarżąca wskazała, iż „była sprawa w sądzie cywilnym w B. P.o zasiedzenie działki (...). Mąż M. dochodził własności tej działki poprzez zasiedzenie. Sąd nie uznał zasiedzenia. Teraz w maju mąż podjął tę sprawę na nowo, bo pojawiły się nowe okoliczności” (k.46 akt Ds. 421/15). Już zatem z treści tych zeznań, złożonych w 2013 roku wynikało, że skarżąca posiadała wiedzę o wyniku postępowania w sprawie o zasiedzenie nieruchomości, oznaczonej numerem geodezyjnym (...). Niewiarygodne były jej obecne wyjaśnienia złożone na rozprawie w dniu 17 lutego 2016 r., iż nic nie wiedziała, że mąż występował o zasiedzenie i nie miała wiedzy o żadnych sprawach (00:02:43).

W toku postępowania ze skargi o wznowienie, Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z zeznań świadków. I o ile zeznania złożone przez T. W., M. S., J. K. i P. S. nie wniosły wiele do sprawy w zakresie stwierdzenia, w jakiej dacie skarżąca powzięła wiadomość o treści orzeczenia wydanego w sprawie o zasiedzenie działki nr (...), o tyle istotna była tu treść zeznań świadka A. K. (2), syna skarżącej, złożonych na rozprawie w dniu 13 kwietnia 2016 r. Świadek ten wskazał, że wiedział o poprzedniej sprawie, przedtem mówiło się w domu o tym. Zeznał, iż: „Ojciec powiedział matce, że kupił ziemię, zapłacił pieniądze i sprawę przegrał. Mama płakała, że ojciec tak zrobił (00:41:47); Jak sprawę prowadził ojciec, to mama nic nie wiedziała. Później dowiedziała się, jak ojciec przegrał sprawę”. Zeznał też: „Byłem z ojcem, jak była sprawa odwoławcza w B.. Po tej sprawie coś ojciec matce mówił, ale była to rozmowa urzędowa (00:44:44)”. Ostatecznie świadek jednoznacznie wskazał, że w 2013 roku mama wiedziała, że wynik spraw o zasiedzenie jest niepomysłny (00:55:04).

Mając na uwadze powyższe przyjąć należało, iż skarżąca M. K. (2) nie zachowała terminu do wniesienia skargi. Już po zakończeniu postępowania w sprawie o zasiedzenie, co najmniej zaś w 2013 roku, nie zaś – jak podnosiła – dopiero w dniu 16 września 2015 r. – posiadała wiedzę o wyniku postępowania zainicjowanego przez jej męża, M. K. (1) w przedmiocie zasiedzenia nieruchomości, oznaczonej numerem (...) a zatem o treści orzeczenia wydanego przez Sąd Okręgowy w Białymstoku w dniu 6 czerwca 2008 r. w sprawie o sygn. akt II Ca 345/08. Pomimo bowiem, iż skarżąca zaprzeczała tej okoliczności, wniosek taki wynikał z treści zeznań złożonych przez nią w toku postępowania w sprawie Ds. 421/1, jak również zeznań świadka A. K. (2), które w ocenie Sądu Okręgowego, należało uznać w tym zakresie za wiarygodny środek dowodowy. Świadek wprawdzie sprzecznie z powyższym też zeznał, że „Mama o wszystkim się dowiedziała jak się zakończyły sprawy karne. Postanowienie było w sierpniu czy we wrześniu ubiegłego roku. Na ogłoszeniu orzeczenia sprawy karnej byli oboje rodzice” (00:49:21), podczas gdy – jak wynika z protokołu posiedzenia z dnia 16 września 2015 r. ze sprawy VIII Kp 126/15 - na posiedzeniu tym nie byli obecni ani M. K. (1), ani M. K. (2) (k.11 akt VIII Kp 126/15). W tej części były to zeznania złożone wyłącznie na użytek niniejszej sprawy, którym Sąd Okręgowy nie dał wiary. Co istotne, w uzasadnieniu postanowienia Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim – Zamiejscowy VIII Wydział Karny z siedzibą w Siemiatyczach, wydanego w sprawie sygn. akt VIII Kp 126/15, nie ma żadnego nawiązania do postępowania sądowego o zasiedzenie, z czego skarżąca mogłaby wywodzić wiedzę o wyniku postępowania w sprawie II Ca 345/08. W takim stanie rzeczy należało stwierdzić, że nie został dotrzymany trzymiesięczny termin do złożenia skargi o wznowienie postępowania, o jakim mowa w art. 407 § 1 k.p.c. Skarga M. K. (2) wpłynęła bowiem do Sądu Okręgowego dopiero z dniem 15 grudnia 2015 roku (data stempla pocztowego). Końcowo zauważyć należy, iż wobec zmiany okoliczności, które legły u podstaw oddalenia wniosku o stwierdzenie zasiedzenia w sprawie o sygn. akt I Ns 341/07 Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim (wniosek był oddalony z uwagi na brak upływu okresu 30 lat samoistnego posiadania nieruchomości przez wnioskodawcę), skarżąca nie jest pozbawiona możliwości złożenia nowego wniosku o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości i wykazywania swoich racji, nie zaś w ramach nadzwyczajnego środka zaskarżenia (skargi o wznowienie postępowania).

W tych okolicznościach skarga wniesiona po upływie przepisanej terminu podlegała odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. w zw. z art. 407 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na mocy art. 520 § 2 k.p.c. Z uwagi na sprzeczność interesów Sąd zasądził od M. K. (2) solidarnie na rzecz J. T. i B. T. kwotę 1.234 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu skargowym, w tym 34 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wysokość kosztów zastępstwa prawnego została ustalona na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 5 pkt 1 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800). Stosownie zaś do art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025 j.t.) nakazano pobrać od M. K. (2) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Białymstoku kwotę 210,86 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (wydatków związanych ze stawiennictwem na rozprawie w dniu 13 kwietnia 2016 r. wnioskowanego przez M. K. (2) świadka).